

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۳۹

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ - بیست و چهارم ربیع الاول ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالیانه ۱۲۰ تومان
داخله ۱۰۰ تومان
نك شماره: يكقران

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۷ ارداد ماه ۱۳۱۰ * (۲۴ ربیع الاول ۱۳۰۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
 ۲) فرائت غیر شعبه ۲ نسبت بنایندگی آقای حاج فلاحتیان
 ۳) معرفی معاون وزارت معارف
 ۴) تقدیم یک فقره لایحه از طرف رئیس کل ستاعت
- ۵) تقدیم یک فقره لایحه از طرف رئیس کل تجارت و تصویب آن
 ۶) تصویب لایحه اجازه پرداخت چند فقره خارج ضروری
 ۷) تصویب لایحه راجع سازاد عایدات ۱۳۰۹
 ۸) موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یک ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای داد کرنتکیل کردید

صورت مجلس یکشنبه سوم ارداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) فرائت نمودند * * *

- ۱ - تصویب صورت مجلس
 رئیس - آقای اسمعیل خان قشقایی در صورت مجلس
 نظری دارید؟
 اسمعیل خان قشقایی - خیر قبل از دستور.
 رئیس - آقای دکتر ملک زاده.
 دکتر ملک زاده - بنده هم قبل از دستور عرض دارم.
 رئیس - آقای فاطمی.
 فاطمی - قبل از دستور.
 رئیس - آقای کازرونی.
 کازرونی - در صورت مجلس عرضی ندارم.
- رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؛ (نمایندگان خیر) صورت مجلس تصویب شد.
 ۲ - فرائت غیر شعبه ۱
 رئیس - آقای مؤید احمدی (استشار برای فرائت خیر شعبه ۲)
 مورخه ۳ ارداد ماه ۱۳۱۰
 شعبه دوم بتاريخ فوق تشکیل و دوسه انتخابت شیراز راجع بنمایندگی آقای حاج فلاحتیان ملک مطرح شده شرح جریان انتخابت مطابق راپرته است که قبلاً عرض رسیده

* عین مذاکرات مشروح سی و نهمین جلسه از دوره هشتم تقنیه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۰)
 دایره تصد نویسی و تفریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین اجازه - آقایان : بیروتنش - بیخنی - قزوینی - امیر ارابعی - عراقی - اسکندری - آشتیانی - باستانی - طالع‌بان - ارباب کیمسرو - جابین - صدوری - فرشچی - مقدم - دکتر سنک - بزدهی - آقابل
 غائبین بی اجازه - آقایان : دشتی - لیوانی - اعظم زنگک - میرزا محمد خان وکیل - میرزا محمد تقی جرجردی - یونس آقا وهاب زاده - آقا رضا مهدوی - موقر - قوایب یزدی - آدینه جان یار علی
 دیر آمده بی اجازه - آقای شریعت زاده

موضوع بلوایح ایشان هم میرسد) خلاف شود و کار ایشان هم عقب نیفتد.

رئیس - آقای کازرونی شما موافقت؟

کازرونی - البته بنده عرض دارم

حاج محمد رضا بهبهانی - ما بنده تمامی تشکر میکنیم

از این قانون

رئیس - آقای نوبه شما نیست شما را صدا نکرده

کازرونی - عرض کنم

رئیس - شما هم خبر. شما هم موافقتی موقع آقای دکتر طاهری است.

دکتر طاهری - عرضی که بنده داشتم این است

اگر باید ارفاقی بشود بایست نسبت بنام اجناس شود.

هر قانونی که بطور نسای اجرا بشود و لوائیکه یک

اشکالاً ما هم داشته باشد قابل تحمل است مخصوصاً

قانون انحصار تجارت است. یعنی حیات اقتصادی مملکت

است و این مشروط باین است که هر روز ما یک تبعیضاتی

کنیم. این استدلالی که آقای وزیر عدلیه رایج باین

قانون کردند کلاً برخلاف است معاضدوری که تاجری

که از اول تیرماه این قانون نسخ نشده است مجبور

است که بپایب جنس صادر کند یا بپایب تصدیق صدور

یاورد بچه مراتب کسبیکه سه ماه جلوترش جنس صادر

کرده و پنج ماه بهش ارفاق شده است که تا شهریورماه

یا جنس صادر کند یا ورقه صدور تهیه کند حالا دومرتبه

بهش مهلت داده شود. این ارفاق مخالف نظریه است که

فرومید هر کسبیکه جنس وارد میکند باید جنس صادر

کند معاضدوریکه حالا اول تیرماه صادر میکرد تا

وقتی که این قانون هست البته باید جنس صادر کند

بچه ملاحظه باو مهلت داده می شود تا این قانون هست

هر تاجری که ناول تصدیق صادر می کرده حال هم بپایب

صادر کند یاورد تصدیق صدور یاورد بچه ملاحظه باید

ببجهام بهش مهلت داده شود که آنرا بیکه این قانون

تصویب شود هیش دولت اجازه بدهد که آنبجهام دیگر

ذواند جنس صادر کند و از این تمهید آمده باشد. این

خودش قرار از این تمهید است این ارفاق خودش اسباب

سنگینی می شود از برای سایر تجار. در اول که گفتیم

اشخاصی که تا اول تیرماه جنس وارد می کند میتواند

تهیه کند تا شهریورماه جنس صادر کند بعدگفته برای

اینکه سابقه باین قانون نماندند و در مملکت هم

مادراتی نیست که فوراً بشود صادر کند از این جهت

اجازه داده شد که ناول شهریور میتواند جنس صادر

کند باورقه صدور یاورد کند جنس صادر کرده است

مجبور نیست که تاجر خودش جنس صادر کند هر

تاجر واردکننده که صادرکننده نیست و بالعکس ممکن

است اشخاصیکه جنس صادر کرده اند ورقه صدورشان

را بدهند یک تاجر دیگری. چرا بایستی خاصه خرجی

کنیم قانون را یک اشخاصی قبلاً استدلال این کار را

کرده اند حالا ما باز بجهام بجهان مهلت بدهیم و آن

وقت یک قانون دیگری یاوردیم که تا یکصدت دیگر کم

وقت داشته باشد طفره بیرون ازاینکه جنس صادرکنند

و اشخاصی که در اول تیرماه جنس میخواهند وارد

بکنند مقید باشند که یا حتماً جنس قبلاً صادر کرده باشد

و با ورقه صدور داشته باشند و بقیده بده این قانون

اسباب تبعیض می شود و سنگینی می شود از برای تاجر

و ملاحظه هم نیست و اگر چنانچه مقضی هم باشد ممکن

است بکدام مهلت بدهند نهایتیکه بپایب گزیده بگوئیم

تا آخر سال که جنس وارد کند میتواند صادر کند.

وزیر عدلیه - خلاصه استدلال آقای بر میگردد باین

که کسبیکه تهیه کرده اند و جنس وارد کرده اند اگر

چنانچه محصولی نیست که صادر بکنند (باین قسمت

عرایض دست توجه بشود) کسبیکه تهیه کرده اند و

بوجب تهیه جنس وارد کرده اند حالا اگر تا شهریور

ماه جنس نیست که صادر کنند تصدیق صدور بییاورد.

بنده عرض میکنم شما یک مقدار معینی دارید محصول

از برای صادر کردن و این مقدار معین محصول از برای

صادر کردن بر دو قسم است یکقسمت این است که

قبل از شهریور. ممکن است بدست بیاید و حاضر شود

مرای صدور یک قسمت هست که تا اول شهریور

طول میکشد. پس اگر آمدند بانخاص اجازه دادید

که جنس وارد بکنند مشروط بر اینکه تا اول شهریور

ماه جنس صادر کنند. خوب باید یک جنسی باشد

تا صادر کنند اگر جنسی بود که صادر کند با تصدیق

صدور را داشته که خود او صادر میکند

دکتر طاهری - صادر کننده و وارد کننده

باید جدا است.

وزیر عدلیه - میدانم آقای این اشخاصی که آمده اند

بوجب چواز و بموجب تهیه جنس را وارد کرده اند

باید باجنس صادر کنند و با تصدیق صدور بییاوردند بجز

این است که جنس باید باشد که یا خودشان صادر میکنند

یا اینکه دیگری صادر بکنند و تصدیق صدور را بگیرند؛ مگر

اینکه ممکن است که ما بگوئیم این قدر فشار بییاوریم بر این

اشخاصی که ناچار بشوند تصدیق صدور که الان بکسبیکه قاضی

بیاد کرده است صدی چند هم برش اضافه بشود (کازرونی

آن هم هست) بله آآن هست نده میخوانم بگویم که این

صلحت است که تا این اندازه هم قیمت تصدیق صدور

را گران بکنند؛ در صورتیکه این اشخاصی که تهیه صدور کرده

اند اشخاصی هستند که به همدشان عمل میکنند و حالا

این صورت را نده چنانچه مقضی را میخوانم. یک محصولی

هست که این نمیتواند قبل از شهریور ماه صادر کنند.

می نویسد: کرد. - فنقد - بسته در هر ماه تهیه میشود

خوب شما میخواهید در شهریور صادر کنید. خرما

پوشه و خورستان برای هندوستان یک قسمش در شهریور

تهیه میشود و یک قسمش در مهرماه تهیه میشود از برای

فرنگستان خوب بطور میتوان یک تاجر خورستانی

که با خودش جنس وارد کرده و حالا میخواهد صادر

کند یا تاجر دیگری وارد کرده و او تصدیق صدور میخواهد

بگیرد خوب از همان تاجر خورستانی باید تصدیق صدور

تحویل کند آن تاجر خورستانی هم باید بدست بییاورد

کسی دیگر ندارد تصدیق صدور را چرا؟ برای اینکه

جنس نیست که تصدیق صدور حاصل کند برای اینکه

مال تجارتی که در آنجا هست این در شهریور ماه بدست

باید با مثلا کشید و مرکبات (و ثوب - برنج) در دیماه

بدست بیاید و حالا اگر بنده بخواهم تمام این صورت را

بخوانم طول میکشد ولی در هر صورت آقا اینجا تبعیضی

در کار نیست و کشفوری این هم نیست که اگر فردا یک

کسی آمد که تهیه داشت در طهران هم بود و کسی هم بود

که معمولاً بینه صادر میکرد است و الان هم میتواند

بینه صادر کند بگوید اسمال من میخوانم که خبرهای

خورستان صادر بکنم این اجازه ها را ما بخواهیم داداگر

هم بدهیم در همان وقتیکه این اجازه را میدهند کنترل

میکنیم (طاهری - چرا) چرا برای اینکه این جاوشن شده

است اگر بنا بر چیزهای محل ممکن نبوده است که جنس را

محصول را صادر کند چون عمل نیامده بوده است بنابر

این خوب است ملاحظه و ذقت بفرمایند تا همین ترتیبی

که دولت آورده است بنده نه بان سهولتی که بعضی از آقایان

میخواهند که بکسبیکه بفرمایند اجازه بدهند تا آخر

سال نه باطلورویسکه اقامت بگویند که کسبیکه ممکن نیست

برایشان اصلاً جنس بدست بییاورد فشار بییاورد که جنس

صادر کنند

رئیس - آقای رهنا

رهنا - عرض دارم

رئیس - آقایانیکه موافقت با این لایحه دارند قبام

فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

[۶ - اجازه پرداخت چند فقره مخارج ضروری]

رئیس - آقای وزیر مالیه

وزیر مالیه - بنده چند تا لایحه در مجلس دارم که

بعضی از آنها خیلی فوری است که در موقع تقدیم کردن

آنها هم عرض کنم که بنده میخوانم تقاضای فوریت معنای

قانونی و املاسی آن بکنم ولی تمنا کردم آقایان سرعت

بفرمایند در حقیقت فوریت معنای لغوی آرا استدعا نمودم

و از آن جمله سه تا لایحه است که خیلی علاقمندم و در

واقع دیر هم شده است و امروز میخوانم تمنا کنم که

زودتر مطرح شود یکی از آنها لایحه اعتبار اضافتی است

که پیش آمده است و موافقت دارد فوری میشود یکی هم

لازمه - اسامه است یکی هم لایحه تدبیر جنس است و تقاضا دارم که لایحه اعتبارات اضافی مقدم باشد و امبد وارم که هر سه امروز بیکفرد

ولیس - خبر کیب - یون بودجه راجع بهمین تقاضای آقای وزیر مالیه :

خبر کیب - یون

لایحه نمره ۱۷۷۶۷ دولت راجع بچند فقره مخارج ضروری وزارت خانه ها و ادارات دولتی از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ ۱۰۰ مکتی در کمیسیون بودجه مطرح و مورد شور واقع گردیده با توضیحاتی که آقای وزیر مالیه بیان نمودند کمیسیون با اعتبارات پیشنهادی موافقت و اینک ماده واحده ذیل را برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میبدارد :

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ اعتباراتی را که برای هر یک از مخارج مفصله در ذیل مبین شده مطابق مقررات قانونی وزارتخانه ها و ادارات مربوطه بدهد

۱ - اعتبار سیم کتبههای لازم بشرح ذیل :

بین خوی - سرحد ترکیه - کرمانشاهان - روانسر - ناسری - فلاجه - رشت - سفید رود - آستانا و حسن کباده - کزرون - بل غسروی - اسفهان - دهکرد

۲ - اضافه نمودن و مخارج ضروری دولت در خارجه بشرح ذیل :

الف - کسر مخارج ساختمان عمارت سفارت آقره - تعمیر عمارت لندن و برلن و بقیه مخارج ساختمان عمارت دفتر سر سرتی - محصلین در پاروس و مسافرت انحلال شرکت خرید عمارت سفارت پاروس

۳ - ۵۵۴۲۵۰ فران

ب - تسه اعتبار خرید اناجیه جهت مسافرت آقره

۴ - ۷۰۰۰۰۰ فران

ج - تسهولات اضافی ۱۳۰۸ مائیدنگان

دولت در خارجه

جمع قسمت ۲ ۸۳۴۹۷۵ فران

۳ - اعتبار برای کسر مبلغ پنجده هزار تومان که بیدوجه ماده ۳۰ متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ از محل اضافه عایدات سال ۱۳۰۸ برای ترمیم بودجه امنیه اختصاص داده شده

۴ - ساختمان عمارت لاسترف (همیه حکومت)

۵ - مخارج انتظامی و ساختمانی لایزه بشرح ذیل :

الف - تهیه ساختمان و تعمیرات ابنیه دفتر کمرکی

ب - ساختمان عمارت خزانه داری کل

ج - تهیه عمارت برای مالیه های لاستران و سیستان

د - ساختمان عمارت مالیه در شاهپور

ه - مخارج انتظامی

جمع قسمت ۵ ۲۱۷۹۳۰۰ فران

۶ - حقوق موقوفه ۱۳۰۷ اعطاء و اجزاء ثبت اسناد و بابت کرایه خانه وزارت عدلیه در ۱۳۰۹

۷ - مخارج راجع بمبلغ ها بشرح ذیل :

الف - مخارج ساختمان قسمتی از مبلغ ها که اعتبار سال ۱۳۰۹ مورد خرج پیدا نکرده

ب - اعتبار ساختمان مبلغ برای غنای که بنیای آنها در هذمه السنه منظور است

ج - اعتبار نگاهداری مسکنهایی که پرداخته و مخارج آنها مشمول قانون ذیاج است

۸ - کسر اعتبار کلیه مخارج مربوطه به ثبت اسناد و املاک دولتی و مخارج اعزازات و دهجا که وحکومت وغیره

۹ - اعتبار مخارج تفتیش سفیرات و ایات

جمع کل مخارج ۴۶۵۱۵۵۹ فران

بصره - مخارج ساختمانی مفصله در فوق تا اتمام ساختمانهای مزبور و مخارج انتظامی در ظرف دوره عمل ۱۳۱۰ قابل تمهد و تأدیبه است

ولیس - ماده واحده مطرح است. آقای کارزوری **کارزوری -** به عقیده بنده باستانی مرکز بنادر در اصلاحات حق تقدم دارند و اتفاقا بنادر جنوب که ایران را مستقیما بدینا متصل می کنند خرابترین نقاط ایران است و در این لواع اصلاحیه هم که به مجلس می آید اصلا عطف نظری به بنادر نندده است نیدانم بنده اشتباه کرده ام و بنادر اهمیت ندارد یا اینکه يك بخت و چهتی دیگر داشته که بنادر از نظر محوشده است مثلا زوله چیزهایی که اصلاحش خیلی لازم است و اگر کاری هم بشود مخارج انتظامی است ساختن يك برنی است برای بنادر بوشهر و برای بعضی بنادر که اگر در سال تحقیق برمالیه يك مقدار خیلی خیلی زیاد مال التجاره بواسطه بعضی يك قسمت راه غرق میشود اگر چنانچه اقدام به اصلاحش بشود علاوه بر این که از خسارت تجاری جلوگیری میشود در مقابل يك خراج غیر قابل محن است يك استفاده های خیلی زیادی هم بشود مثلا كارك بندر عباس يك محلی برای نگاهداری مال التجاره ندارد برای وارد کردن و صادر کردن مال التجاره يك اقدام

مؤثری نندده در حالی که ملکات بالاخره بایستی بواسطه تجارت و سهیلانی که در اطراف تجارت میشود حیوة خودش را ادامه بدهد بنده خواستم چون نمیتوانم يك پیشنهادی بکنم بفرمایند دیگر از جمله مطالبی که بایستی عرض کنم این است که در ایدار گذشته از جمله مواردی که خوب شده است خط تلگراف قریباین بندر عباس و میناب است در این موضوع بکسر آقای وزیر پست و تلگراف از بنده خواستند که تلگراف بکتم آنجا که خوب جهت تلگراف خرید شده تلگراف کرده فرودند که سیمش وارد شده خوشحال شدم مقرر اس وارد شده است مسرور شدم مطالب خیلی نزدیک شد در صورتیکه سیم وارد شده مقدم وارد شده خریدن خوب را مگر بخورد بنده دستور داده اند بخود مژده میدادم که قریبا تلگراف از میناب به بندر عباس دالر خواهد شد لکن حالا که این لایحه آمدن است می بینم که این هم از جمله چیز های فراموش شده است چرا بجهت اینکه در بندر خراب واقع شده است خواستم استدعا کنم که باز هم در این موضوع عرض کنم که باید التفات بشود به ثبت مقدس اعلم بحضرت همایونی که بیش از همه مردم توجه بان حدود دارند و نه تنها صرفه ملکات است بلکه صرفه پولی دولت هم در همین است و راستی صرفه پولی مالی دولت در توجه به بندر است و پس استدعا دارم در این موضوع هم توجه بیشتری بفرمایند که بنده در مقابل مردمی که انتظارات خیلی زیادی دارند بیشتر از این سر اذکنند بنامم

وزیر مالیه - اگر چه لایحه که ما تقدیم کرده ایم بمجلس يك لایحه نیست که مثل بودجه عمومی ملکتنی شامل تمام مخارج باشد برای هر وزارتخانه از سیم کسی و ثبت اسناد و سایر مخارج عمومی ملکتنی قوما بقیه چیزها که در موقع تعدیل بودجه مثل مسئله مسکنها که بکلی از بودجه

فوت شده این برای ایستن يك فرجه و يك فرجه حاصل شد از اینکه از ایزاد عایدات سال قبل یکصدری دارم و در مقابل بعضی چیز ها هم از قبل سه کم می باشد نهایت لزوم را داشته است برای سیاست داخلی مملکت و پارچه عجاج ضروری دیگر این را اجازه خواستن این ولی مملکت اینکه فرمودید که بنادر و بعضی نقاط جنوبی مملکت فراوان شده است اگر کلاً حفظه بفرمایید همان تناسب و منظور شده است مثلاً از کسی هم هائیکه پیش بینی شده است کارزون و پل خنرویی.

کارروایی - در پل به بنادر ندادند

وزیر مالیه - بنادر که فی حد ذاته يك چیزی نیست مأمور است که اگر نك نك و الا یات كوكب مملکت قوتبتهالی است که لازم داشته است اما اینکه دولت كرك كرك فرمودید مخصوصاً در يك عباره منظور شده است همینان كرك كركی که یکی از آنها كرك میناب كرك بندر عباس است كرك جاسك است كرك اهواز است هر چهار تا وجهه هائیکه که به بخواجه بندر آنكه مال پشت كوه صكه پنج تا است و در هر هفته هر چهار تایش مال بنادر است باین جهت که تصور میکنم بنظر بعضی از آقایان هم بعضی نکات دیگری برسد که چنانکه همیشه عرض کردم که بعضی نکات است که اگر بنده توضیح بدهم اصلاً موضوع مرتفع میشود و بعضی ایرادات دیگری هم باشد آرا میفرمایند این که بعضی دفعه آن ایرادات و آن ملاحظاتی که شاید بواسطه عدم توجه یا بواسطه آنکه این لایحه آید اندازه و مشروح نیست این لایحه هم تا درجه بیفناوند مشروح بشود این است که خواستم از آقایان اجازه بخواهم که قبلاً يك خلاصه اجمالی عرض کنم بعد هر چه که غیر کافی است با محتاج توضیح است یا ایرادی دارند باز ممکن است بفرمایند اولاً راجع به سهمی که در خواست شده است که بنا شده بود مدتی که سابقاً یکصدری سهمی شده است و امسال بواسطه افزایش کسب در بودجه تصور می شد سهمی برای سهمی چیزی منظور نشده است و سهمی که هم مثل سایر چیزها در یکسال می شود و در یکسال

بکدام این تأخیری در آن نخواهد داشت که ما در بودجه بکنایه بقران با تومان این فرقی نخواهد داشت هر چه کم باید باید اضافه اش را در سهم تمام شود این مطلب بکلی بیهی است اما آنچه که در ۱۳۰۹ پدا شده بود راجع به چند نفره مخارج قوری بود که در بودجه منظور شده بود و در بنیاب بایره کافی نبود ولی در خود بودجه علاج آن شده و محل آن تأمین می شد لکن چون از اواسط بلکه از اوایل ۱۳۰۸ این تغییر رخ شرف شده است این است که دربار مخارجی که در ۱۳۰۸ شده بود تا این حدگان ما در خارجا منظور می شد و از آن جمله يك محل مرکزی عمارت سربرشی محصلین است که صد متر زاهدتر شاید دوست متر محصل دولتی است و مال و دارخانه های دیگر هم هست آنوقت پول آنها بقرمان منظور کرده بودند کافی می آمد وقتی که چهار تومان یا چهل و پنجقران یا پنج تومان لیره بود کافی بود ولی وقتی که این نرخ تغییر کرد حدود پنجاه هزار قران مقروض ماندند که می شود هزار و سصد لیره یا هزار و چهارصد لیره این مقدار مقروض ماندند این مبلغ هم راجع باین چیزها است که اگر توضیح مشروحتری لازم داشته باشد خود آقای وزیر امور خارجه تشریف دارند و هراشکالی داشته باشد رفع خواهد فرمود هم چنین است تعهدات انسانی نمایندگان دولت در خارجا یکی دیگر ساختن عمارت سفارت ایران در آقره است که برای اینکه حدود هفتاد هزار تومان منظور شده بود در دوسال داده شد و بواسطه همین تغییر اسعار و تفاوت تسهیر چیزی کم آمده است و جزئی است و خیلی عمده نیست. قسمت دیگر همه آقایان خاطر دارند که در قانون عدم بودجه امسال منظور کردیم که سرفه جوی سال ۱۳۰۸ جز عایدات و اسباب باید و تصور میکنیم که دوست هزار تومان الی صد و پنجاه هزار تومان سرفه جوی داشته باشند و چون اتمه یکصدری و ده جاش نقص داشت پنجاه هزار تومان آن را مخصوص کردیم به بودجه اتمه ولی بعد از سه شدن حساب دیده شده که سرفه جوی ۱۳۰۸

نهایتاً صد هزار تومان پاسدو پنجاه هزار تومان نمی شود بلکه آن پنجاه هزار تومان اتمه را هم از آن محل تا حالا توانستیم بدهیم بست هزار تومان را فقط دادیم شاید يك چیز جزئی هم حاصل شود که بطور تحقیق نمیتوانم عرض کنم نیست و چهار هزار بست و پنج هزار سی هزار نهمین چه قدر است این است که بطور تخمین نوشته ام و این محل اوسته شده است که آنچه را که از سرفه جوی ۱۳۰۸ توانیم بدهیم از این محل بدهیم يكی دیگر فوکه که در لارستان يك عبادتی است که مردم از آنکه دولت دولتی و قدرت دولت در آنجا بسط پیدا کرده است که عمارت نشاط بگویند يك عمارت خیلی بزرگ و خوبی است از قرار اینکه بگویند که در جاهای طوره ملاح دانست که تمام ادارات دولتی که در جاهای دیگر کرایه میدهند همین عبادت را تعمیر کنند و ادارات در آنجا باشد برای اداره فتوئی و اداره مالیه و اداره كحوضی هم يك سهمی منظور شده بود در بودجه پارسل است که چون سال بعد رسید نماند بود که اینجا منظور شده است بقدر دوست تومان - برای اداره مالیه هم يك سهمی منظور شده که در ماده پنج آمده است که برای تهیه عبادت برای مالیه های لارستان و سیستان - لارستانش همان حصه مالیه است سیستان هم يك خانایست که اداره است اداره مالیه در آنجا یکی دارد و دولت ملاح دانسته است که این را اصلاً بخرد و مرکز مالیه بشود. در باب مخارج انشاعی و ساختمانها یکی از آنها تهیه ساختمان و تعمیرات اینها دفاتر کمرکی است شرح این را اگر چه اول عرض کردم دوباره عرض میکنم پنج فقره است یکی ساختمان كرك است در دیندند جاسك یکی ساختمان كرك اهواز است یکی ساختمان كرك پشتكوه است یکی كرك بندر عباس است یکی هم قسمت عمارت كرك بندر لنگه است که آرا بخزند و چون در سرفه خرید هستند تهیه نوشته شده است یکی دیگر ساختمان عمارت خزانه داری گل است آقایان میدانند خیلی مداین باب شکایت هم بوده است که خزانه داری اینك جای دوری

رقه است و بواسطه دوری راه مردم در زحمت هستند. در تقسیم ارانی بانک سابق ایران که تقسیم شده بود برای ساختمان بانک ملی برای خزانه‌های پک زمینی داده شد است و الا آن وجهش را ندارند که بمانند میخوانم پک وجهی داده شود که آنجا پک عمارتی برای خزانه داری بانک پک. یکی دیگر عمارت ماله است در شاهپور آقاپان همه مسوولت ذرله درآمده شد نام شهر خراب است پک شهر جدید پاکردند در مرکز شهر پک جای وسیعی برای ادارات دولتی تخصیص شده است و تقسیم شده است یعنی از ادارات دولتی مال خودشان را پاکردند ولی مال اداره ماله همینطور مانده بود چهار هزار و پانصد تومان پیش بینی شد که برای ساختمان عمارت ماله آنجا داده شود. یکی دیگر مخارج انتقاعی است این اذآن چیزی مانده است که ما نهایت احتیاج به آن داریم آقاپان مسوولت که مخارج انتقاعی که در دو روز وزارت ماله بود خیلی مبلغ کلی بود ششصد هزار تومان الی هشتصد هزار تومان بودها این را کم کردند ولی این مخارج انتقاعی خودش عرض و طول خیلی زیاد دارد که شاید هفتاد هشتاد رقم است که اگر بنده بتوانم شاید موجب تصدیق آقاپان بشود از قبیل تعمیر قوای و بستن سد ها و اکثرش بستن سد ها است برای آبیاری و ازا این بابت ما خیلی مدتی معوقه واقع شدیم برای اینکه برای هر توپان که در این راه مصرف میبکند بعضی هایش می شود گفت پنج تومان عایدی دارد و بعضی هایش در همان سال چندین برابر عایدی دارد و این یکی از کارهای خیلی مهم مملکت است که میخوانم عرض کنم که بنده شخصاً بقدری اهمیت میدهم که از همه وزن افلاک اینجاست. یکی حقوق موقوفه اعطاء و اجزاء ثبت اسناد و کر ایه خانه وزارت عدلیه است. آقاپان مسوولت که وزارت عدلیه رفته اند خانه ما مرحوم سید البدولر را گرفته اند در او را هر سال ولی در بودجه شان محول ندارند هنوز کر ایه خانه را نداده اند در وزارت توپان اینقدرها کر ایه خانه است که اول سال در بودجه توپان

شده بود میبکند هم اعطاء و اجزاء ثبت اسناد در ۱۳۰۷ بنا بر تفصیل مرفعی که دارد که در بودجه توپان شده بود اینها هنوز طلبکارند و طلب و حق مسلمی است که از این حقوق آنها است و حقوقشان داده نشده است و همیشه این قسمت در وزارت عدلیه و وزارت ماله موضوع بحث بوده است و یک چیز مختصری برای این منظور شده است. دیگر مباحثی که به مبلغ هاست آقاپان مسوولت هستند یعنی آقاپان کابین مسئله مبلغ هارا بهتر از بنده شاید مسوولت قانون بنایع منظور کرده بود که اولاً آن مخارجی که بلدیه ها و مبلغ هاست میکنند همیشه بعد از آنکه مالیات بنایع را دولت میگیرد آن اندازه که در آبان ۱۳۰۷ یا آذر ۱۳۰۷ است مصرف می شود آرا بدهند و همچنین آن چیزی که شیر و خورشید سرخ در بنده و تبریز از آن محل عاید میشود آرا هم بدهند یکی دیگر آن چیزی که قانون تصریح کرده بود که تا سه سال هر سال مبلغی تخصیص بدهند برای ساختمان مبلغ در آنجا هائیکه ساخته اند و یکی دیگر آنجا هائی که مبلغ دارد و نگاهداری مبلغ منظور ندهد بود. به قسمت است. این است که برای هر کدام از آنها پک چیزی منظور شده است و این مسئله در تجارت روده تأثیر مهمی دارد برای اینکه تا مبلغ صحتی نباشد و مراقبت صحتی بدست نیاید این تجارت روز بروز نکست میشود و باعث سد ها صادره می شود و پک چیز دیگر هم هست که در بودجه مملکتی منظور شده است برای مقدمات ثبت املاک دولتی. خود ثبت املاک دولتی مخارج ندارد و خود ثبت چیزی نمیگردد ولی کار مقدمات و مقارنات دارد از قبیل اعتراف دادن وکیل گرفتن خرج حکایت و غیره همین کردن و هسکتا هم مندری فرستادند این را چون اسامال بعد از اول سال وزارت عدلیه مصمم شد که در خیلی از ولایات ثبت عمومی کند و در خیلی از جاها اطلاع میرسد که املاک دولتی را که ثبت داده اند کسائی اعتراف کرده اند با کسی دیگر ثبت میدهند

که ما مجبوریم اعتراف بدیم و به حکایت رجوع بشود و مخارج مقدمات ثبت و اعتراف خیلی زیاد است و آن مقدار کافی نمی آید و مخصوصاً آن بعنوان مقدمات ثبت املاک دولتی است در صورتی که اگر حکایتی پیش بیاید بعنوان حق حکایتش را بدهیم برای این هم پک چیز جزئی منظور شده است. اعتبار مخارج تقبلی خبرات ولایات. این خبرات در ایران بواسطه قانون اخیر که شرکت شد عمارت شده است در هر جا چنانکه آقاپان میدانند که در تیکان تپه و در ناردان و در خود تخت جشید (اگرچه خبرات نیست ولی تعمیرات است) و در خود شوش که از اول بوده است و برای اینکه در وزارت معارف در بودجهائی هیچ وسیله ندارد که اشخاص برای مراقبت این کار باشند و حالا هم پک چیز جزئی منظور کرده اند سه هزار و شصت تومان. اینها برای توضیحی بود که بطور اجمال عرض کرده و اگر چنانچه باز توضیحی لازم باشد در مواضع نسبت بهرامدش بنده تفصیل بیان میبکند. علاوه بر اینها پک چیز جزئی است که در این دو روز آخر بعد از آنکه کسب یون رجوع کرد باین لایحه پیش آمده بود و بنده لازم میدانم و الا آن هم و شهادت میبکنم ولی کسب یون بودجه را هم مطلع کردم آقاپان ملتفت شدند و رسیدگی کردند و غمی دارم که این پک چیز جزئی را در آخر که بعنوان ندرت می شود بانه اتفاق کنند آن پک چیزی است که برای عشاری کرمانشاه ساختمان بکدره میکنند که در هزار تومان است و اینهم شرح این است چنانکه آقاپان مسوولت هستند در بودجه پارسیک مبلغی بعنوان خرج سفر و رؤسای عشاری منظور شده بود و این پک مختصر خرج شده است و مقداری بقی مانده است حالا خود رؤسای عشاری گفته اند ما برای خرج سفره نبخوانیم ولی این را بدهید یک مدرسه بنا کنید برای یک مدرسه تالیفی.

ولیس - آقایی اعتبار
اعتبار - موافقم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
ولیس - پیشنهاد آقای رهنما؛
این جناب پیشنهاد میبکنم که تعمیر عمارت سرخه حصار هم جزء قسمت پنجم در قسمت الف منظور گردد
ولیس - آقایی رهنما.
رهنما - این لایحه که آقای وزیر ماله به مجلس تقدیم کرده اند پک مخارج خیلی ضروری و لازمی است که البته مجلس شورای ملی با آن موافقت دارد ولی در اینجا پک موضوعی است که بنده میخوانم تذکر بدهم که شاید بعضی از آقاپان دیده باشند یعنی آقاپان دیده باشند و ممکن است برونه بینند. عمارت سرخه حصار یک عمارتی است که از حیث بنا از جهت ولی که در آنجا مصرف شده و شاید در حدود دو چهل هزار تومان بیشتر باشد (یکی از نمایندگان - خیلی بیشتر) یکی از عمارت خوب است حقیقتاً این عمارت را اگر امروز بخواهند بنا کنند بطوریکه یکی از آقاپان فرمودند شاید خیلی بیشتر و در حدود شصت هزار تومان قیمتش و خرجش شود. این عمارت را امروز پک کسی برود بیند پک وسعت اشغال پک وسعت رفق آوری پیدا کرده است و کله هر کس مثل اینکه خانه خودش خراب شده باشد دلش برای وسعت این عمارت بدهد. زیرا با ازم در دفعه بی ها خراب شده است کله شکسته و آن قسمت از اطراف هم که مانده است کله شکسته می کند با اینکه این عمارت از فراری که بنده شنیده ام ناموسی که وزارت دپار به اداره صحبه یا وزارت ماله داده است بهمان زیبایی بهمان خوبی و بهمان نوبی که بوده نگهداری کرده است. اگر برای این عمارت اسامال وزارت ماله یک تکرری نکند قطعاً این زمستانی می آید این را بکلی روی هم میخواند. عایداتی که از آنجا برداشت میکنند در حدود هشتصد و سیست تومان است از قول پک کسی که خوب اطلاع دارد و در کار بوده است عرض میبکنم بنده میخوانم این را به آقای وزیر مساله تذکر بدهم که در این لایحه با پک لایحه

دیگری يك پيش نئی برای اينكار بكنند كه اين عمارت در اين زمستان بگلي خراب خواهد شد و دليل ندارد كه يك عمارت اين فنكسي و زيباي باستخرم تعميرى كه الان در حدود هزار تومان دو هزار تومان پيشتر نخواهد بود از بين برود حالا آقاى وزير ماليه اين را در اين لايحه نابين بكنند ياد لايحه ديگر بنده نيهامانم اگر آقاى ابايان نمايندگان مجترم موافقت فرمايند كه در اين جا هم اسم برده شود كه مقدارى كه برای تعمير ساير اتيه منظور مي شود اين را هم قرار بدهند انوقت وزارت ماليه دشش باز خواهد شد كه اين راهم تعمير بكند.

وليرز ماليه - بنده از تذكري كه آقاى وهنجا در اين باب دادند ممنون و تصور ميكنم مقصودشان هم نذكر بود ويرا اينكه بيشتر اينها اضافه خرج كه نمي توانست بدهند ولي نيهامان كي تشريف برده اند آنچه خود بنده هم در اسال دوسه مرتبه رقم آنچه و اقدامي هم كردم براي تعميرش ولي البته تعمير كليش همانطور كه فرموديد محتاج به خرج عمده است و باز همانطور كه فرموديد بايد يك تعمير خوي بشود ولي آن عمارتي كه بنظر آقا رسيد است كه مشرف به خرابي است آن نسبت و آن عمارت اندرون است كه بصدقي داده اند و هنوز سوجه هم عمرفي نكرده است كاري نكرده است و آنچه ما نانه از نة خوب است. و اين عمارت از عمارت قديم است همانطور اقاده است و در برخاستي است و بنده هم وقي كه ديدم اقدام كردم ولي بدخشانه در بودجه مملكتي ما خيلي چيز كوچكي براي اين چيزها منظور شده بود لكن بهر ترتيب هم بود خواستيم هر چه ممكن است بكنيم و حالا نمي توانيم كه فرموديد سمي ميكنيم كه از خرابي جلو گيري بكنيم تا اينها تا براي سال آينده تعمير بشود

وليس - روي تذكر كه بنويابم رأي اكبريم. بنده **رهنا** - بل **وليس** - پس هم در ميدارد ؟

وليس - آقاى ابايان كه با سنده واحد بطورى ككه فرات شد موافقت ورده سنده خواهند داد.
وليرز ماليه - اجازه مي فرمايد اعتبار ساختمان مدرسه اعتبار كرمانشاه كه عرض كردم كسيون موافقت دارد كه در آخر نوشته شود پسي آن دو هزار تومان را اضاف فرمائيد

دكتور طهراني - (مخبر كسيون بودجه) اينجا در نمره اينطور اضافه ميشود: (براي ساختمان مدرسه اعتبار كرمانشاه) دو هزار تومان جمع خواهد شد ۱۷۱۶۰۵۹۹ تومان پسي وس هزار فران بر جمع سابق اضافه ميشود. **وليس** - رأي ميگيريم برآمده واحد با اين افزايش آقاى ابايان كه موافقت ورده سنده خواهند داد.

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۶۵ ورقه سفيد تعداد شد)
وليس - عدد حاضر در موقع اعلام رأي هشتاد باكثريت ۶۵ رأي تصويب شد ؟

[۷- تصويب لايحه مقاد عايدات ۱۳۰۹]
كسيون بودجه لايحه نمره ۱۷۷۶۳ دولت رابع بنزاد عايدات ۱۳۰۹ مملكتي را مطرح و موردتذت قرار داده بالاخره با موافقت آقاى وزير ماليه ماده واحده پيشنهادي وا بقرار ذيل اصلاح و اينك براي تصويب

اسامي رأي دهندگان - آقاى ابايان - درياني - مؤيد اعدي - دهستاني - ملك موني - دير سهرابي - دوتر سكه - ميراليعين خان دينا - سيد مرتضي وتوق - شريعت زاده - دولري - وهنا - ميرسيد محمدعظيم - معصم سكه - طباطبايي ديا - يكام ميرزا دولت شاهي - حنطلي ميرزا دولتشاهي - اسند - مولاوي - سعويدي حرامان - دوبري - اغيار - حيدريخان نوبل - ساكزيان - شريفي - ميرزا صادق خان اكبر - تربت - دكتور احمدنام - محمد ضيائي - انير عامري - لاريچانس - تنالاساني - ولسي - دكتور قنن - سيد كاظم يزدي - استنباطي - حاج ميرزا حبيب خان قاضي - فرهنگه - خواجويي - اسدي - كاتالي - امير تيمور - دكتور شريفي - ابوالفتحخان يريان - وهاب زاده - وشهري - ميهاني - دوشي - كلرورني - اندنام زاده - ولباني - طهراني - فراگرتول - دكتور طهراني - حاج محمدحسين بهقاري - امير حسينخان بهقاري - امير ميرزا شاهي - ميرزا ياني - قنديلخان بهقاري - طاشخان - جبيي - مفتي - نصري - دكتور شيخ - افندي .

تذکره اسامي رأي دهندگان - آقاى ابايان - اميرميرزا - اسدي - مخبر فرهنگه - جبير - دكتور سكه - دكتور شيخ - اغيار - مولاوي - وتوق - دكتور شريفي - تنالاساني - فراگرتول - دكتور قنن - شريعت زاده - امير تيمور - ميهاني - لاريچاني - خواجويي - استنباطي - تربت - سيد كاظم يزدي - شريفي - بات ماكو - دوبري - مير سهرابي - معصم سكه - حيدريخان ساكزيان - سعدي - ميرزا دولتشاهي - دابروي - حنطلي ميرزا دولتشاهي - حاج حسين آقاي سعويدي - اسند - سعويدي فرانسوي - فضل خان بهقاري .. بات - طاشخان - امير حسينخان بهقاري - ابوالفتحخان يريان - مفتي - ميرزا ياني - امير دولتشاهي - بهقاري - افندي - وهاب زاده - عبدالعظيمخان دينا - ميهاني - ميرسيد محمدعظيم - دكتور احمدنام - طهراني - حاج محمدحسين بهقاري - قنن - نصري - مؤيد اعدي - دكتور طهراني - حيدريخان نوبل .

قانون

اجازه تعدید مدت تمدد صدور نسبت بانجمناسی که در موعد قانونی برای صدور مهیا نشده اند
ماده واحده - در صورتیکه برای اجرای تمدد صدور تا اول شهریور ۱۳۱۰ که مطابق ماده سوم قانون
مشم قانون انحصار تجارت خارجی باید بهمل آمد تمدد کنندگان بواسطه اوضاع عمل خود مجبوراً باید اجناسی را صادر
کنند که آن اجناس در اول شهریور ۱۳۱۰ برای صدور مهیا نشده است هیئت وزراء میتواند تا فصل صدور محصول
در ۱۳۱۰ مدت تمدد را تعدید دهد.

این قانون که مقصدل بر يك ماده است در جلسه هفدهم اسرداد ماه یکم هزار و سیصد و ده شمس بمشورب
مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت مخارج ضروری و زواریها و ادارات دولتی از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹
ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ اعتبارانی را که برای هر يك از مخارج مفضله

در ذیل معین شده مطابق مقررات قانونی یوزارت خاها و ادارات مربوطه بدهد

۱ - اعتبار سیم کسی لازم بشرح ذیل:

بین خوی - سر حد ترکیه - کرمانشاهان - روالسرا - ناصری - فلاحیه - دشت - سفیدرود

آستارا و حسن کیاده - کازرون - پل خسروی - اسفهان دهنکرد

قران ۲۸۷۲۰۹

۲ - اضافه تمهیدات و مخارج ضروری دولت در خارجه بشرح ذیل:

الف - کسر مخارج ساختمان عمارت سفارت آنقره - تعمیر عمارت لندن و برلن و بقیه

مخارج ساختمان عمارت دفتر سرپرستی محصلین در پارسی و معارف انحلال شرکت خرید عمارت

سفارت پارسی

قران ۵۵۱۲۰۰

ب - تمه اعتبار خرید اذینه جهت سفارت آنقره

قران ۷۰۰۰۰

ج - تمهیدات اسفانی ۱۳۰۸ نمایندگان دولت در خارجه

قران ۲۱۰۷۲۰

جمع قسمت ۲ قران ۸۳۴۹۷۰

۳ - اعتبار برای کسر مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب ماده ۳۰ مضم قانون بودجه

۱۳۱۰ از محل اضافه عایدات سال ۱۳۰۸ برای فرمیم بودجه امنیه اختصاص داده شده

قران ۳۰۰۰۰۰

۴ - ساختمان عمارت لارستان (سههه حکومت)

قران ۲۰۰۰

۵ - مخارج انتظامی و ساختمانهای لازمه بشرح ذیل:

الف - تهیه ساختمان و تمهیرات ابنیه دفاتر کمرکی

قران ۲۹۰۰۰۰

۳۰۰۰۰۰۰	فران	ب - ساختمان عمارت خزانه داری کل
۴۴۳۰۰	۱	ج - تهیه عمارت برای مالیه های لارستان و سیستان
۴۵۰۰۰	۲	د - ساختمان عمارت مالیه در شاهپور
۱۵۰۰۰۰۰	۳	ه - مخارج انتفاعی
۲۱۷۹۳۰۰	فران	جمع قسمت ۵
		۶ - حقوق معوقه ۱۳۰۷ اعضاء و اجزاء ثبت اسناد و بابت کرایه خانه وزارت عدلیه در ۱۳۰۹
۱۰۰۰۰۰۰	فران	۷ - مخارج راجع به مبلغ ها بشرح ذیل:
		الف - مخارج ساختمان قسمتی از مبلغ ها که اعتبار سال ۱۳۰۹ مورد خرج پیدا نکرده
۳۶۲۰۲۵	فران	ب - اعتبار ساختمان مبلغ برای نقاطی که بنای آنها در هذمالسنه منظور است
۳۰۰۰۰۰۰	فران	ج - اعتبار نگاهداری مبلغهایی که پرداخت مخارج آنها مشمول قانون ذبیاح نیست
۱۰۰۰۰۰۰	۴	
۲۶۳۰۲۵	فران	جمع قسمت ۷
		۸ - کسر اعتبار کلیه مخارج مربوطه به ثبت اسناد و املاک دولتی و مخارج اعتراض و محاکمه و حکمیت و غیره
۱۵۰۰۰۰۰	فران	۹ - اعتبار مخارج نفتیش حفاریات و لابانات
۳۶۰۰۰	فران	۱۰ - اعتبار برای ساختمان مدرسه عشریر کرمانشاهان
۲۰۰۰۰	فران	
۱۶۷۱۵۵۹	فران	جمع کل مخارج
		تیمبره - مخارج ساختمانی مفصله در فوق تا اتمام ساختمانهای مزبور و مخارج انتفاعی در طرف دوره عمل
		۱۳۱۰ قابل تمهد و تأدیبه است
		این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم امرداد ماه یکپنزار و سبصد و ده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید
		رئیس مجلس شورای ملی - دادگر